

Predmet: Čuška/Qushk (Toplica Miladinović i dr.)

Broj predmeta: K.Po2 48/2010

Glavni pretres: 6.06.2013. godine

Izveštaj: advokat Mustafa Radoniqi i advokat Milomir Matović, punomoćnici oštećenih

Svedoci na današnjem suđenju su ispitivani putem video-linka.

Svedok Fazile Hiseni

Živi u Zahaću/Zahaq od 1978. godine. Njena kuća se nalazi 100 metara od srpskog groblja u selu. Seća se da je vojska ušla u selo 14.05.1999. godine. Vojnici su nosili maskirne uniforme i marame oko glava. Isterali su ih iz kuća i pretili da će ih zapaliti ako ne izađu. Meštani su se okupili u centru sela. Vojnici su im rekli da predaju sav novac, zlatni nakit - sve vredno što imaju. Sve što su imali stavili su na jednu bluzu na zemlji. Videla je zapaljene kuće u selu. Jedan vojnik je tu doveo neko tele, pretio je da će ga zaklati, deca su plakala. Tu su bili prisutni i Mija i Vuja, Srbi iz Zahaća/Zahaq - bili su u civilu. Vojnici su im zatim naredili da napuste selo i da idu prema Albaniji. Neki muškarci su se posakrivali u žbunje dok se kolona formirala. Formirane su tri grupe. Grupa u kojoj je ona bila je zaustavljena kod auto-servisa. Tu je videla optuženog Brnovića - nosio je policijsku uniformu. Na tom mestu su iz kolone vojnici izdvojili 17 mladića. Među njima je bio i njen sin Shpend, koji je tada imao 31 godinu, bio oženjen i imao dvoje dece. Videla je kada je ušao u auto-servis. Čula je kada je njen muž pitao optuženog Brnovića: „Šta će biti sa ovim mladićima?“ Optuženi Brnović mu je rekao da će ostati živi ako nisu na spisku, a ako jesu, da im nema spasa. Optuženog Brnovića zna od ranije – njen sin Shpend mu je popravljao automobile. Kolona je nastavila dalje put prema Peći/Pejë. Optuženi Brnović je sve vreme bio u pratnji kolone. Kada su došli do fabrike akumulatora, kolona je zaustavljena, i tu im je naredeno da se vrate nazad u selo. Do auto-servisa su stigli predveče. U servis su prvo ušli njen muž i dever, a ona posle njih. Kada je ušla, videla je mnogo krvi. Videla je telo svog sina u kanalu, gde su bila složena sva tela. Prepoznala ga je po jakni i kosi. Vrištala je, i kasnije su joj rekli da je neko pucao na njih da odu, ali ona se toga od šoka ne seća. Nisu im dozvolili da uzmu tela. Ne želi da to ijedna majka doživi. Sutradan, 15.05.1999. godine, niko od meštana nije išao do auto-servisa. Čula je da su tela prebačena na nepoznato mesto. Ona ne zna gde se nalaze posmrtni ostaci njenog sina. Unučad je često pitaju gde im je otac, a ona ne zna da im kaže. Volela bi da zna gde joj leži dete.

Svedok Avdil Hiseni

Živi u Zahaću/Zahaq, kao što je živeo i za vreme rata 1999. godine. Dobro se seća 14.05.1999. godine. Oko 8:00 časova ujutru čuo je pucnje iz pravca sela Čuška/Qushk. Kod njega na kafi to jutro je bio komšija Milisav Marjanović. On mu je rekao da ne brinu ništa, da im niko neće ništa, da on garantuje za njih. Uzeo je 10.000,00 nemačkih maraka, da bi Albancima iz sela garantovao bezbednost. Kada je vojska ušla u Zahać/Zahaq, Milisav Marjanović je već otišao iz njegove kuće. Vojnici su im naredili da izađu ispred kuća. Imali su šarene uniforme, na glavi šešire i

marame. Imali su i ofarbana lica. Nekoliko stotina meštana se okupilo u centru sela. Tu je optuženi Slaviša Kastratović uperio pušku u ljude, i naredio im da predaju novac, zlato, lična dokumenta. Sa optuženim Kastratovićem je bio i Vesko Vulović. Rekao je da svi koji se prezivaju Kastrati idu kod Kaplana Kastratija u Pavljan/Pavlan. On je dao 300 nemačkih maraka. Šve što su imali stavili su na neku bundu na zemlji. Video je da gore kuće u Zahaću/Zahaq. Optuženog Kastratovića zna od ranije, zna da je radio u šećerani u Peći/Pejë. Posle toga su im naredili da formiraju kolonu i krenu prema Albaniji. Kod auto-servisa, optuženi Brnović je zaustavio kolonu. Nosio je policijsku uniformu. Optuženog Brnovića poznaje od ranije - njegov sin mu je popravljao automobile. Na tom mestu su iz kolone vojnici izdvojili 18 mladića. Među njima je bio i njegov sin jedinač Bajrush, koji je tada imao 21 godinu. Naredili su im da kolona nastavi da se kreće dalje. Kada su stigli do fabrike akumulatora, blizu Peći/Pejë, zaustavljeni su. Na tom mestu, po toplom vremenu su stajali oko tri sata. Optuženi Brnović je bio uz kolonu stalno - on je kolonu usmeravao, zaustavljao. Uz kolonu, kada je ona formirana, bili su i Mijo Brajević i Vujo Ćorović u civilu. Optuženi Brnović je došao nakon tri sata, preobučeni u civilnu garderobu. Naredio je da se vrate nazad u selo. Pri povratku, gde god bi ih zaustavila policija, tukli su ih, tražili im novac. Kada su došli do auto-servisa, ušao je unutra i video da je njegov sin mrtav, kao i ostali mladići koji su ranije izdvojeni iz kolone. Neko je pucao u njihovom pravcu i zapretio im da napuste auto-servis, inače će ih ubiti. Kada su ušli u selo, Milisav Marjanović im je rekao da ne mogu da budu u kućama. Spavali su i krili se po lugovima i šumama. Sutradan, 15.05.1999. godine, niko nije išao do auto-servisa, koji je taj dan i zapaljen. Telo njegovog sina je pronađeno kasnije u selu Ruhot/Ruhot. Nakon ovih događaja, policija je često dolazila u selo, ulazila u kuće, oduzimala sve vredno što je ostalo. I danas nosi crninu zbog smrti svog sina jedinca.

Hajrie Demaku

Živela je u Zahaću/Zahaq za vreme rata na Kosovu 1999. godine. Seća se da je 14.05.1999. godine vojska ušla u selo. Nosili su maskirne uniforme i oružje. Isterali su ih kuća i naredili im da se skupe u centru sela. U centru sela su im naredili da predaju novac, zlatni nakit, lična dokumenta. Njen muž je dao novac, ona je dala lična dokumenta, a kćerka Esmu Demaku je dala zlatni nakit koji je imala kod sebe. Videla je kuće koje gore po selu. Naredili su im da napuste selo, da idu traktorima, kamionima. Ona i njena porodica su bili na prikolici traktora koji je vozio Ismet Avdiu. Kolona u kojoj je ona bila, zaustavljena je u Ćuški/Qushk. Iz zelenog automobila su izašla dva vojnika. Jedan vojnik je imao maramu oko glave. Pitali su njenu kćerku Esmu kako se zove, i kada im je ona rekla kako se zove, pogledali su u neki papir. Rekli su joj da pođe sa njima. U to vreme Esmu Demaku je radila kao frizerka u Peći/Pejë. Kolona je nastavila da se kreće prema Peći/Pejë, a automobil u kojem je bila Esmu je otišao u drugom pravcu. Nikada više nije videla svoju kćerku, i ne zna šta je sa njom bilo.

Faton Demaku

U vreme rata na Kosovu imao je 12 godina, i živeo je sa porodicom u Zahaću/Zahaq. Seća se da je vojska ušla u selo 14.05.1999. godine, oko 10:00 časova. Isterali su ih kuća. Kod groblja u centru sela su im naredili da predaju novac, zlatni nakit i dokumenta. On je tu bio sa roditeljima i sestrom Esmom. Nakon toga su im naredili da napuste selo i krenu za Albaniju. Formirana je kolona. On je bio na traktoru sa svojom porodicom. Kolona je prvi put zaustavljena kod auto-servisa u Zahaću/Zahaq. Tada su iz kolone izdvojeni mladići, koji su kasnije tu i ubijeni. Drugi put je kolona zaustavljena u Ćuški/Qushk. Bio je jako uplašen. Dva vojnika, od kojih je jedan bio u crnoj uniformi, prišli su prikolici gde je bio on sa svojom porodicom. Držali su neki papir. Pitali su njegovu sestru kako se zove. Kada je ona rekla kako se zove, rekli su joj da krene sa njima. Ušla je u auto kojim su došli ti vojnici, Golf 1 zelene boje. Kolona je nastavila da se kreće prema Peći/Pejë.

NAPOMENA: Svedok Hazir Berisha, koji je 4 puta davao iskaz u ovom predmetu, odbijao je da odgovori na pitanja branioca.

Predsednica veća je nakon dopunskog ispitivanja Fazile Hiseni, opomenula sve optužene da se ne smeju i da budu mirni, naročito kada iskaz daje majka kojoj je dete ubijeno, i koja nije svoje dete ni sahranila, niti zna gde se nalaze njegovi posmrtni ostaci.